

Gillets Ribbypromenad 19 april 2015

Karta 2013

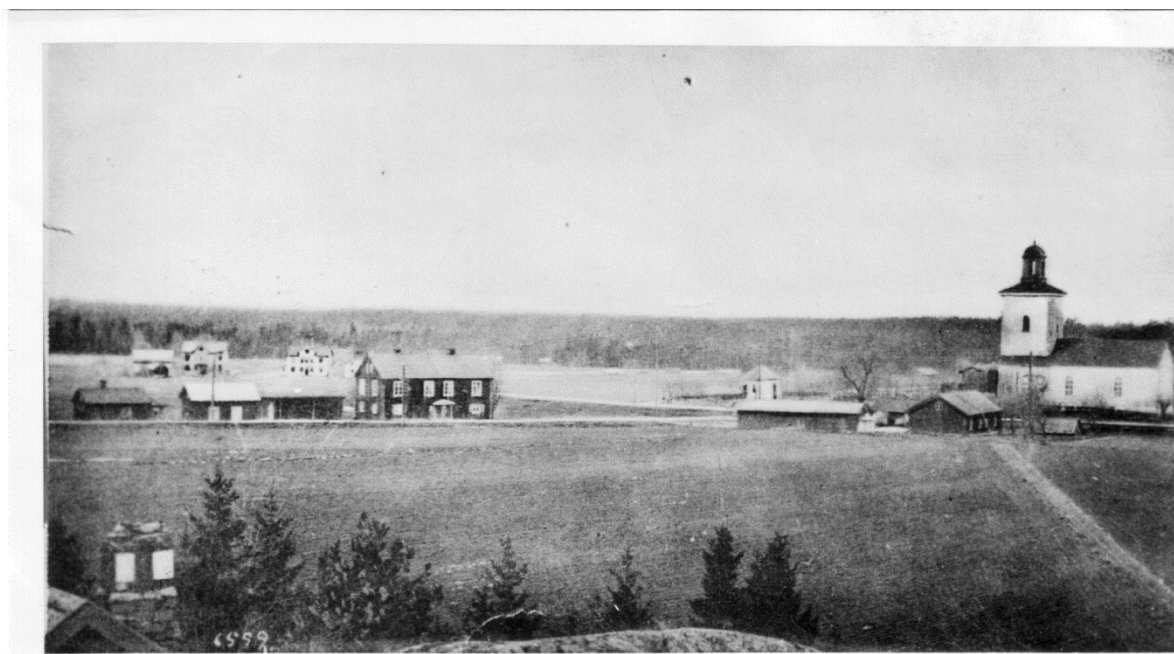

Tingshusets och Kaplansgårdens lägen före 1970.

Äldsta kända fotot av kyrkbyn, kanske redan från mitten av 1860-talet. Enligt protokoll från sockenstämman flyttades fattigstugan (i förgrunden) vid den tiden till "Skolbacken" och byggdes ihop med gamla klockargården (som är byggnaden allra längst till vänster).

Kyrkbyn, antagligen 1902-1903. Vi ser tydligt "Tingshuskomplexet" i mitten, till vänster. Längst t.v. häradstjänarens bostad med häradsarrsten – Fånghuset, kallat – sedan magasinet som stod kvar till 1970. Därefter kommer ett vagnluder, som revs samtidigt med Fånghuset runt 1918 och längst till höger i gruppen tingshuset, som 1970 flyttades ca 20 meter västerut, längre in på tomten.

Utsikt från Ribbys infartsväg mot Tingshuset kring 1960. Nedan rivning av "Fånghuset" 1970.

Ribby 2

Ovan tv den kvarvarande mangårdsbyggnaden på fräsegården, th en gåramålning av den år 1926 nedbrunna s.k. Dahlströmgården från 1770-talet och till vänster ett av de Gröna Husen och en av dammarna.

Detta hus kallas oftast Bäckska gården efter ägaren på 1760-talet men är bara en flygel till manbyggnaden, kanske den till höger på gåramålningen.

Ribby 1

Ribby 1, skattegården, delades i fyra fjärdshemman redan på 1700-talet. Av dessa fanns två kvar som självständiga jordbruk fram till början av 1900-talet: Ribby 1:5 (här till vänster) och Ribby 1:6 (ovan).

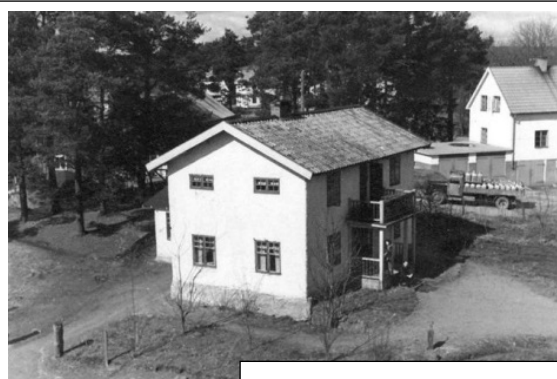

Tv Ribbyberg eller Knubbstugan, Valborg och David Wattenström.
Ovan Solhem och nedan en gåramålning av lilla Solhem.
Th småbrukaren Erik Jansson

Folkhögskolan ur olika vinklar, byggdes som
läkarbostad 1905, blev skola 1917.
Verksamheten flyttades från Tungelsta.
Tv Sörgården, byggd av Anton Sörlin.

Ovan tv Magnusborg, användes av Folkhögskolan i utbildningen.
Därunder det ombyggda magasinet på Philipsson-Gustafsson
gården som blev arrendatorsbostad på 1930-talet.
Ovan th höns/bioladan på Ribby 1:86 och därunder den vackra
ladugården med stenfot.

Ovan tv Bygdegården på 30-talet, th Loviseberg.
T.v. Ryborg, affär, telefonstation och senare
damfrisering.

Några kompletterande fakta och bilder...

Ribbysten Sö 240

Sven lät resa stenen efter Rodisl sin fader

Lite om skålgropar

Förekomsten av över 100 skålgropar (älvkvarnar) på hällen vid Ribby är för Haninges del unik.

De är 5-10 cm stora och skapades främst under bronsåldern. Av naturliga skäl så vet vi inte med säkerhet hur de användes men troligen i någon fruktbarkult.

Traditionen att offra i dessa skålar var så stark att den överlevde flera religioner och användes av kloka gumor så sent som på 1800-talet.

Kanske används någon i hemlighet än i dag.

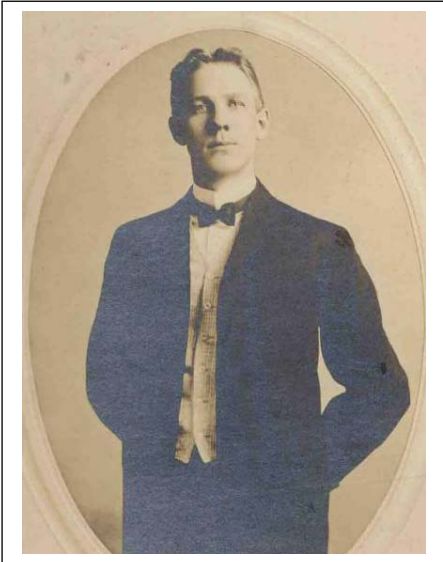
Tidig karta

Detta utdrag ingår i en enskifteskarta från 1823-24. I bildens nedre vänstra hörn syns den sedan länge försvunna frälsegården som låg i det östra hörnet mellan Gräns-Åkervägen.

Runt bokstaven "A" finns de byggnader som troligen uppförts av Abraham Bäck på 1760-80 talet. Här kan man också tydligt se de båda Ribbydammarna.

En mycket speciell och kontroversiell gårdsägare...

Mannen på bilden tv, Gustaf Albert Dahlström (1873-1964), var ägare till Ribby 2 1924-1930. Han arrenderade ut lantbruket och drev hönseri.

Dahlström utvandrade till Amerika endast 17 år gammal och hade där en brokig tillvaro som predikant och sektledare. Han levde enligt amerikanska tidningar i "äktenskapligt förhållande" med 32 kvinnor!

1914 dömdes Dahlström för brott mot "The Mann Act" tillämplig för "allmänt omoraliskt leverne" till fem års fängelse men frigavs mot borgen, betald av hans anhängare, och flydde till Sverige.

I ett ombyggt hönshus i Ribby anordnade han på 20-talet dans och visade amerikanska spelfilmer, kallades "Kycklingladan" och var byns första biograf.

När han sålde gården 1930 behöll han utmarken NV om järnvägen och styckade senare detta till villatomter och byggde själv en villa på Parkvägen.

Häradskartan från 1905, Ribbys gränser markerade

